

ĐỀ XUẤT 4 BIỆN PHÁP XỬ LÝ HÀNH VI VI PHẠM QUYỀN TÁC GIẢ

► Cập nhật tháng 08/2023

Trong bài viết này, chúng tôi sẽ phân tích 4 biện pháp đề xuất để xử lý hành vi vi phạm quyền tác giả, nhằm xây dựng một môi trường khuyến khích sự phát triển bền vững của nền văn hóa nghệ thuật và tri thức.

Căn cứ xác định hành vi xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan

Theo điều 64 Nghị định 17/2023/ND-CP:

• Đối tượng được xem xét

Bao gồm các tác phẩm đang được bảo hộ quyền tác giả, quyền liên quan theo quy định của pháp luật

Lưu ý >

Quyền tác giả phát sinh ngay tại thời điểm mà tác phẩm được định hình mà không cần phải đăng ký. Do đó, để căn cứ xác định hành vi xâm phạm quyền, tác giả hoặc chủ sở hữu tác phẩm cần phải chứng minh được căn cứ phát sinh quyền của mình.

• Yếu tố xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan trong đối tượng được xem xét

Bao gồm hành vi như sao chép vì mục đích thương mại không xin phép, mạo danh tác giả.

• Người thực hiện hành vi bị xem xét

Người thực hiện hành vi bị xem xét không phải là chủ thể của quyền tác giả, quyền liên quan trừ trường hợp:

- Đồng tác giả,
- Đồng chủ sở hữu quyền tác giả,
- Đồng chủ sở hữu quyền liên quan thực hiện hành vi xâm phạm với các đồng tác giả,
- Đồng chủ sở hữu quyền liên quan còn lại và không phải là người được pháp luật hoặc cơ quan có thẩm quyền cho phép.

4 biện pháp đề xuất để xử lý hành vi vi phạm quyền tác giả

Biện pháp tự bảo vệ

Khi có căn cứ xác định tổ chức, cá nhân có hành vi xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan, chủ thể của các quyền này có thể áp dụng những biện pháp tự bảo vệ như:

- Yêu cầu cá nhân, tổ chức có hành vi xâm phạm chấm dứt hành vi xâm phạm đó;
- Yêu cầu gỡ bỏ và xóa nội dung vi phạm trên môi trường mạng viễn thông và mạng internet;
- Yêu cầu xin lỗi, cải chính công khai hoặc bồi thường thiệt hại.

Trường hợp, yêu cầu chấm dứt này không được đáp ứng, chủ thể quyền tác giả, quyền liên quan bị thiệt hại có quyền yêu cầu áp dụng các biện pháp được giới thiệu dưới đây.

Biện pháp dân sự

Theo quy định tại **Khoản 1 Điều 57 Nghị định 17/2023/NĐ-CP**, biện pháp dân sự được áp dụng để xử lý hành vi xâm phạm theo yêu cầu của chủ thể quyền tác giả, quyền liên quan hoặc của cá nhân, tổ chức bị thiệt hại do hành vi xâm phạm gây ra, kể cả khi hành vi đó đã hoặc đang bị xử lý bằng biện pháp hành chính hoặc biện pháp hình sự, bao gồm:

- Yêu cầu Tòa án có thẩm quyền giải quyết theo thủ tục tố tụng các tranh chấp về quyền sở hữu trí tuệ đối với tác phẩm, bản ghi âm, ghi hình đã định hình; hoặc
- Yêu cầu trọng tài thương mại giải quyết trong trường hợp cá nhân, tổ chức bị thiệt hại và cá nhân, tổ chức có hành vi xâm phạm có thỏa thuận trọng tài.

Ngoài ra, cơ quan có thẩm quyền có thể áp dụng một số biện pháp dân sự sau:

- Buộc chấm dứt hành vi xâm phạm;
- Buộc xin lỗi, cải chính công khai.

Biện pháp hành chính

Chủ thể quyền tác giả, quyền liên quan bị thiệt hại do hành vi xâm phạm của cá nhân, tổ chức khác có thể nộp đơn yêu cầu xử lý đến cơ quan có thẩm quyền.

Theo đó, tùy theo tính chất, mức độ của hành vi, cơ quan có thẩm quyền sẽ áp dụng các biện pháp:

- Phạt tiền;
- Cảnh cáo;
- Tịch thu hoặc buộc tiêu hủy các hàng hóa giả mạo về sở hữu trí tuệ, phương tiện được sử dụng chủ yếu để sản xuất, kinh doanh hàng hoá giả mạo về sở hữu trí tuệ.

Ngoài ra, cơ quan có thẩm quyền yêu cầu cá nhân, tổ chức vi phạm đó thực hiện các biện pháp khắc phục như:

- Buộc sửa lại đúng tên tác giả, tên tác phẩm, tên người biểu diễn;
- Buộc thu hồi Giấy chứng nhận đăng ký quyền tác giả, Giấy chứng nhận đăng ký quyền liên quan;
- Buộc dỡ bỏ bản sao tác phẩm, cuộc biểu diễn, bản ghi âm, ghi hình, chương trình phát sóng vi phạm dưới hình thức điện tử, trên môi trường Internet và kỹ thuật số;
- Buộc hoàn trả cho chủ sở hữu quyền tác giả, chủ sở hữu quyền liên quan tiền nhuận bút, thù lao, quyền lợi vật chất thu được từ việc thực hiện hành vi vi phạm.

Lưu ý

Thời hiệu xử phạt vi phạm hành chính về quyền tác giả, quyền liên quan là 02 năm kể từ:

- Thời điểm phát hiện hành vi vi phạm; hoặc
- Thời điểm kết thúc hành vi vi phạm; hoặc
- Thời điểm ra quyết định xử phạt vi phạm hành chính trong trường hợp xử phạt vi phạm hành chính do người có thẩm quyền lập biên bản vi phạm hành chính chuyển đến.

Biện pháp hình sự

Biện pháp hình sự được áp dụng để xử lý hành vi xâm phạm quyền tác giả, quyền liên quan trong trường hợp hành vi đó đủ yếu tố cấu thành tội phạm, theo quy định tại **Điều 225 Bộ luật Hình sự 2015**, được sửa đổi bổ sung năm 2017.

Theo đó, tổ chức, cá nhân có hành vi sao chép tác phẩm, bản ghi âm, bản ghi hình hoặc phân phối đến công chúng bản sao tác phẩm, bản sao bản ghi âm, bản sao bản ghi hình với quy mô thương mại hoặc **thu lợi bất chính từ 50 triệu đồng trở lên** hoặc **gây thiệt hại** cho chủ thể quyền tác giả, quyền liên quan hoặc hàng hóa vi phạm **từ 100 triệu đồng** có thể bị:

- Phạt tiền;
- Phạt cải tạo không giam giữ đến 03 năm hoặc bị phạt tù đến 05 năm;
- Ngoài ra, tổ chức, cá nhân có hành vi vi phạm có thể bị cấm hoặc đình chỉ hoạt động trong lĩnh vực nhất định.

Để tránh tạo điều kiện cho các hành vi vi phạm diễn ra, chủ thể quyền tác giả, quyền liên quan cần:

- Tiến hành việc công bố tác phẩm, bản ghi âm, bản ghi hình
- Đăng ký bản quyền với các cơ quan có thẩm quyền hoặc các biện pháp khác

